

Till kommun- och stadsstyrelserna
och samkommunernas styrelser

Riksdagsval år 2015

Riksdagsval förrättas söndagen den 19 april 2015. Vid valet tillämpas vallagen (714/1998) med senare ändringar. I detta cirkulär behandlas de kommunala valmyndigheternas uppgifter vid riksdagsval.

Förhandsröstning i hemlandet ordnas den 8–14 april 2015. Det rekommenderas att valaffischeringen utomhus inleds en vecka innan förhandsröstningen börjar, dvs. den 1 april 2015.

Arrangemangen kring förhandsröstningen och andra valarrangemang behandlas mer ingående i Justitieministeriets brev till kommunstyrelserna den 1 oktober 2014. Kommunstyrelsen skulle vidarebefordra brevet till kommunens centralvalnämnd. I brevet informeras också om olika tidsfrister i valet. Dessutom finns det ytterligare information om valet på Justitieministeriets valsidor, www.vaalit.fi På svenska.

Närmare upplysningar:

Saija Haapalehto, tfn 050 368 7140, saija.haapalehto@kommunforbundet.fi □ Heikki Harjula, tfn 050 66 735, heikki.harjula@kommunforbundet.fi

Katariina Huikko, tfn 050 566 4327, katariina.huikko@kommunforbundet.fi

Mervi Kuittinen, tfn 050 520 8071, mervi.kuittinen@kommunforbundet.fi

Kirsi Mononen, tfn 040 569 5511, kirsi.mononen@kommunforbundet.fi

Juha Myllymäki, tfn 050 64 894, juha.myllymaki@kommunforbundet.fi

e-postadress:

forvaltningsjuristerna@kommunforbundet.fi

FINLANDS KOMMUNFÖRBUND

Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma
verkställande direktör

Heikki Harjula
ledande jurist

Riksdagsvalet 19.4.2015

Riksdagsval förrättas söndagen den 19 april 2015. Förhandsröstning i hemlandet ordnas den 8–14 april 2015.

Valet förrättas i kommunerna enligt röstningsområde. I god tid före valet ska kommunstyrelsen tillsätta en *valnämnd* för varje röstningsområde och en eller flera *valbestyrelser* för förhandsröstning i anstalter.

Kommunstyrelsen ska också i god tid besluta om de allmänna förhandsröstningsställena i kommunen och fastställa vilka verksamhetsenheter inom socialvården som ska fungera som förhandsröstningsställen. Dessutom ska kommunstyrelsen i god tid fastslå vilka röstningsställen som ska finnas i varje röstningsområde på valdagen. Av särskilda skäl kan röstningsstället förläggas utanför röstningsområdet eller också utanför kommunen, om detta inte förorsakar de röstande oskäliga olägenheter.

Valmyndigheterna i kommunen

Kommunal centralvalnämnd

Den viktigaste valmyndigheten vid riksdagsval är valkrets nämnden. Det är ändå den kommunala centralvalnämnden, som har valts för hela valperioden, som ansvarar för de talrika praktiska arrangemangen kring valet (13–14 § i vallagen). Den kommunala centralvalnämnden har vid riksdagsval främst hand om förberedande åtgärder inför valet, granskning av förhandsröstningshandlingar och preliminär räkning av rösterna från s.k. små röstningsområden.

Den kommunala centralvalnämnden ska se till att alla de ställen som genom beslut av kommunstyrelsen har utsetts till allmänna förhandsröstningsställen i hemlandet har en för förhandsröstningen lämplig förhandsröstningslokal med nödvändig utrustning. Centralvalnämnden ska tillkännage de allmänna förhandsröstningsställen som finns inom kommunen i hemlandet samt förhandsröstningstiderna vid dem så som kommunala tillkännagivanden delges.

Valnämnd och valbestyrelse

I god tid före valet ska kommunstyrelsen tillsätta en *valnämnd* för varje röstningsområde och en eller flera *valbestyrelser* för hemmaröstning samt för förhandsröstning i anstalter (15 § i vallagen).

En valnämnd består av en ordförande, en vice ordförande och tre andra medlemmar samt ett nödvändigt antal ersättare, dock minst tre. En valbestyrelse består av en ordförande, en vice ordförande och en ytterligare medlem samt ett nödvändigt antal ersättare, dock minst tre. Ersättarna i en valnämnd eller en valbestyrelse ska anges i den ordning de träder i stället för medlemmarna. Valnämnden och valbestyrelsen är beslutföra med tre medlemmar.

Valbarheten till valnämnder och valbestyrelser bestäms enligt kommunallagen (33 och 36 § i vallagen). En person som är uppställd som kandidat i riksdagsvalet kan inte vara medlem eller ersättare i en valbestyrelse.

Såväl valnämndens som valbestyrelsens medlemmar och deras ersättare ska i mån av möjlighet företräda de i partiregistret antecknade partier som vid föregående riksdagsval, dvs. riksdagsvalet 2011, ställt upp kandidater i valkretsen i fråga. Den politiska representationen i valnämnderna och valbestyrelserna granskas separat i fråga om medlemmar och ersättare. Detsamma gäller tillämpningen av jämställdhetslagen. Både kvinnor och män ska alltså vara representerade både som ordinarie medlemmar och ersättare till minst 40 %.

Valnämndernas och valbestyrelsernas ordförandes och vice ordförandes namn och kontaktinformation ska meddelas den kommunala centralvalnämnden.

Valförrättare

Valförrättarna sköter hemmaröstningen samt förhandsröstningen på de allmänna förhandsröstningsställena (17 § i vallagen). Varje allmänt förhandsröstningsställe ska ha minst två valförrättare.

Den kommunala centralvalnämnden förordnar valförrättare till ett allmänt förhandsröstningsställe i hemlandet och till hemmaröstning. En person som är kandidat i valet kan inte vara valförrättare.

När förhandsröstning förrättas på ett allmänt förhandsröstningsställe i hemlandet ska minst två valförrättare vara närvarande samtidigt. En enskild hemmaröstning sköts av en valförrättare.

Fastställande av förhandsröstningsställen och röstningsställen på valdagen och andra arrangemang behandlas i Justitieministeriets anvisningar.

Valaffischering utomhus

Det rekommenderas att valaffischering utomhus på de områden som kommunen besitter och bestämmer över inleds en vecka innan förhandsröstningen börjar, dvs. den 1 april 2015. När affischplatserna utomhus väljs måste man beakta vallagens bestämmelser om att valaffischer inte får sättas upp på förhandsröstningsställen, röstningsställen eller i deras omedelbara närhet så att affischerna kan anses inverka på väljarnas valfrihet. Utgångspunkten kan anses vara att valaffischerna inte får synas från vallokalen eller vid ingången till den.